

TILAUSHINNAT YHDYSVALLOISSA:
Yksi vuosikerta \$5.50... Kuusi kuukautta 3.00
Kolme kuukautta \$1.60 Yksi kuukausi 60
CANADAAN:
1 vuosikerta \$7.00; 6 kuukautta \$3.75; 3 kuukautta \$2.00
SUOMEN JA ULKOMAILLE:
Yksi vuosikerta . . . . \$5.50 Kuusi kuukautta \$4.50
SUBSCRIPTION RATES IN THE UNITED STATES:
One Year . . . . . \$5.50 Three Months \$1.60
Six Months . . . . . \$3.00 One Month 60

TOVERI

LANNEN SUOMALAISEN TYÖVÄESTÖN XÄNENKANNATTAJA

ILMOTOSHINNAT: Kiltana ja rikkain-ilmotus 81
kerta, 85 kaksi kertaa tavallista kokoa ja enimmäis-
ilmotukset 70c palstatuimalta. Syntymä, nimenmuutos-
ja kirkkoilmoitukset 82 kerta, \$3.50 kaksi kertaa
tavallista kokoa. Kuolema-ilmotukset 83 kerta (limes-
värsy ja \$1 lisämaksu jokaiselta värsyiltä ja kiltan-
sesta. Hätäläilmoitukset korvataan 30 kanta.
84 kerta, kolme kertaa 82. Naima- ja avioliittoilmoitukset,
korvataan 75 kanta, 86 kerta, kaksi kertaa 87. En-
nemmitta yhteisilmoituksia tilaa maksaa 75c kanta.
Ilmotukset tekee joukossa (paikkakunta- ja läänin-
ilmoitukset) \$1.50 sentti tunnua, eli 15c rivit, ladotse 6 pöytä-
ilmoituksia. — Kaksi muut ilmoitukset ilmootaan 75c
tunnua; 3 muut ilmoitukset 60c; 6 muut ilmoitukset
50c tunnua. Satunnaisia ilmoituksia tulee rahaa vastaan.
Registroidut ilmoitukset maksavat vapaut.

TOIMIVAT TAISTELUN ESTÄMISEKSI

Entente kehottaa Kreikkaa
lykkämään hyökkäyk-
sen tuonnemmaksi

(True translation filed with the Postmaster
at Astoria, Ore., June 20, 1921, as required
by section 19 of the Act of Oct. 6th, 1917.)

PARISI, kesäk. 19 p. — Englanti, Ranska ja Italia ovat taasen kehottaneet Kreikkaa lykkäämään tuonnemmaksi hyökkäyksen aloittamisen ja hyväksymään ne välittömiksi, estämään sodan puhkeamista Vähi-Aasiassa. Ulkoministeri Briand ja Englannin pääministeri lordi Curzon pitivät täällä neuvottelua, joka päättyi tänä iltana ja heti sen jälkeen lähetettiin Kreikkaan jossakin Konstantinukselle nootti, jossa häntä pyydetään ensi tilassa tiedottamaan, salliko Kreikka liittoutua selviää Turkin kysymyksestä.

Jos vastaus on myönteinen, niin silinä tapauksessa Kreikkaa todennäköisesti kehoitetaan ilmoittamaan rauhanehdotuksia, ja sitten käännytään Turkin nationalistien puoleen. Englannin lähestä itää koskevien suunnitelmien mukaan tulisiin kreikkalaiset joukot poistamaan Smyrnasta ja nuo seudut palauttamaan Turkin suvereniteetin alaisuuteen. Kansainvälinen poliisi tulisi suojelemaan vähemmistöjä. Ministerit päättivät, että Traakian kohtalo ei voida ratkaista, ennenkuin Kreikka ja Turkki hyväksyvät sovitteluratkouksen.

Turkki protesteeraa.

KONSTANTINOPOLI, kesäk. 19 p. — Turkin hallitus on esittänyt ententeen ylikomissiolle protestin sen johdosta kun kreikkalaiset ovat pommitaneet avoimia Samsunin, Sinopen ja Inebolin kaupunkeja, Mustanmeren rannalla. Pommituksesta seurauksena sanotaan useiden saaneen surmansa ja omaisuutta myöskin tuhoutuneen.

LONTOO, kesäk. 20 p. — Konstantinopolissa Exchange-säiköelämäntuhtuolle tulleet tiedot kertovat Moskovan ja Angoran hallitusten tehneen keskenään sopimuksen, jonka mukaan Turkin nationalistit tulevat kuljettamaan ammuksia Novorossiskista, joka on Mustanmeren rannalla, poikki mainitun meren. Nii-kin kuljettavat laivat tulevat kulke-
maan Neuvosto-Venäjän lipun su-
jassa.

KIISTAA SAALIISTA

PARISI, kesäk. 20 p. — Täällä on parhaillaan koolia konferenssi, johon ottavat osaa liittolaisten finanssi-
ministerien edustajat ja jossa otetaan
undelleen esille kysymys Saksasta ja
saadan sotakorvauksen jakamisesta.
Kysymys luultiin lopullisesti selvitte-
tyksi Span konferenssissa, mutta sen
jälkeen ovat useat pienet maat
ilmaisseet olevansa tyytymättömiä
mille luovutetuun osaan saalista.
Yksinäpää Tšekoslovakian vaatii o-
saa sotakorvauksista sillä perusteella,
että se julisti sodan Saksaa vastaan
muutama päivä ennen sodan
päättymistä.

VENÄJÄN TUONTI.

RIIKA, kesäk. 19 p. — Venäjän
tuonti Latvian ja Viron kautta touko-
kuun kului yli 50,000 tonnin. Huu-
tuokussa oli tuonti 35,000 tonnia. Mos-
kovan tulevasta tiedonannosta arv-
oidaan, että kesäkuun kuluessa tuo-
detaan 2,568 vaunullista tavaraa. Venä-
jästä tavaravauunissa saatetaan
kuljettaa 13 tonnia tavaraa.

Moskovan Ekonomisteskaja Shisnj
kertoo, että toukokuun ensi puol-
ella tuotetuista tavarista oli 59
prosenttia elintarpeita.

Viron rautateillä valitsee venäläis-
ten tavaroiden takia sellainen ehtaus,
että lotja käytetään tavaroiden kul-
jettamiseksi vesitse tavaratungok-
sen selviämiseksi.

Rävelin satamassa on seitsemän
laivaa odottamassa lastin purkausta.

VENÄJÄN MUSTILLA KOKOUS BAIJERISSA

REISHENHALL, Baijeri, kesäkuun
19 p. — Venäjän monarkistipakolaiset
pitivät täällä joku päivä sitten "Venä-
jänsä kansalliskongressin". Kokouk-
sessa hyväksyttiin pöytäkirja, jossa sanotaan,
että Venäjä ei tule saamaan
rauhaa, ennenkuin monarkia on pala-
lutettu. Siellä valittiin myös "ylin
neuvosto", jonka päätöksillä on muka
jokaisen lojalaisen venäläisen noudat-
ettava. Neuvoston tehtävänä on
suunnitella keinoin Venäjän neuvos-
tohallituksen kukistamiseksi.

Anoessaan Baijerin viranomaisilta
lupaa kokouksen pitämiseen, saivat
monarkistit aikovansa keskustella
"Venäjän taloudellisesta uudestjär-
jestämisestä". Kun he kuitenkin ryh-
tyivät heti käsittelemään poliittisia
asioita, antoivat viranomaiset ymmär-
tää, että kokouksen on parasta lopet-
taa istuntonsa ja niin joutuikin se
lopettamaan sen ennen määrää-
kaansa.

SAKSAN TALONPOIJLTA PAKKO. LUOVUTETAAN VIILJAA.

BERLINI, kesäk. 20 p. — Valtio-
päivillä hyväksyttiin lauantaina
myrskyisen keskustelun jälkeen ehto-
siksi laiksi, jonka mukaan Saksan te-
lonpoijon on luovutettava hallituk-
selle tämän vuoden sadosta 2,500,000
tonnia viljaa.

A. F. OF L. LIITON KONVENTSIIONI

DENVER, Colo., 20 p. kesäk. (Eri-
kois-säikösanoma Toverille) — John
L. Lewis ilmoitti julkisesti tänään,
että hän tulee olemaan American
Federation of Labor liiton presidentin
edhokkaana Gompersia vastaan.
— Robert M. Buck, Federated Pres-
in erikoiskirjeenvaihtaja.

DENVER, Colo., kesäk. 19 p. (F.
P.) — A. F. L. liiton konventsi-
onin edustajat ovat viettäneet eilisen
ja tämän päivän — jolloin istuntoja
ei ole pidetty — ottamaan selvää,
mitä mahdollisuuksia olisi Lewisin
valitsemisella Gompersin tilalle. Lew-
isin kannattajat väittävät heillä o-
levan ääninä kylliksi valitkseen Lew-
is, kun taas Gompersin kannatta-
jat nauravat tälle oletukselle.

Mainarinen edustajat ovat tässä ky-
symyksessä jakautuneet kahtia.
Frank Farrington, Harlin ja Howat
vastustavat Lewisin valitsemista pre-
sidentiksi liian vahvoillena.

Lewis ei ole julkisesti asettunut
edhokkaaksi, mutta on luultavaa, et-
tä hänen nimensä tulla esittämään
konventsiolle, kun aika tulee.

Turvautuvat ikäisiin keinoihin.

DENVER, Colo., kesäk. 19 p. —
Gompersin leirissä mahtaa olla hiu-
kan epäilyksiä asemasta, koska e-
riässä täkäläisessä lehdessä julkaistiin
"uutinen", jonka mukaan Lew-
is "takana on sadan tuhannen dol-
larin vaalirahasto, jolla hänet aio-
taan valita A. F. L. liiton presi-
dentiksi Gompersin tilalle". Lewisin
puolalaiset selittävät tämän olevan
hävettävän väärin ja antavat viit-
tekoitaan 66 jardia, s. o. ei edes
hyvin läheltä Gompersia, jonka hou-
sujen he sanovat jo alkaneen tu-
stia.

Mooneyn juttua selostelti.

John Mooney, Tom Mooneyn veli,
sai eilen puhevoimansa konventsi-
onissa ja selosteli Mooneyn jutun vi-
telmeisillä vaiheilla. Lukijollemme
jo ennustettiin tunnettuja seikkojen
lisäksi hän sanoi, että Yhdysvaltain
senaattori Hiram Johnson oli aikoi-
naan lahjottanut 1,000 dollaria sil-
hen "miljoonan dollarin rahastoon",
joka Frison kapitalistit kokosivat
murkaamaan San Franciscoon työ-
väenjärjestöt, joka sitten tapahtui
Mooneyn jutun kautta. Vielä hän sa-
noi, että nykyinen Yhdysvaltain se-
naattori Shortridge sai "palkkioksi"
10,000 dollaria, kun puolusti oikeu-
dessa erästä Mooneyn jutun todista-
jaa, jonka tiedettiin tehneen väärän
valan. Väärän valan syytös raukesi
— luonnollisesti.

Glenn E. Plumb puhumaan
konventsiolla.

Perjantaina hyväksyttiin konvent-
siolla pöytäkirja, jossa päätettiin kut-
sua Glenn E. Plumb puhumaan kon-
ventsiolla. Hän on luovuttanut saap-
ua ja tulnuteen hänen puheensa so-
vittamaan avustamaan sen konsie-
dotuksen hyväksymistä, jossa puhu-
taan rautateiden hallituksen ois-
tuksesta.

ISOA LAKKOA PUUHATAAN ENGLANNISSA

Lakkoon koetetaan saada yh-
tymään kaikki järjestöt,
joilla on työselkkauksia

LONTOO, kesäk. 19 p. — Lakossa
olevien hillikaivostöiden kansallisen
ammattijärjestöjen johtajat ryhtyi-
vät tänään toimenpiteisiin tarkotuk-
sella saada alkootumana kaikkien
niden ammattijärjestöjen jäsenet,
joilla järjestöillä on työselkkauksia
työstajansa kanssa. Tässä mie-
lessä on kaivostöiden ammatti-
järjestön toimeenpaneva komitea ko-
hoittanut toisia ammattijärjestöjä,
joilla on palkkaritoja isäntiensä
kanssa, lähettämään edustajansa neu-
vottelemaan yhteistoiminnasta sen
kanssa.

Hallitus päätti lauantaina jatkaa
kello kahteentoista ensi yönä aikaa,
jonka sen tarjous 13,000,000 punnan
avustuksen antamisesta hillikaivostöi-
den osittain voimassa, toivossa, että
kaivostöiden ammattijärjestön
toimeenpaneva komitea siihen men-
nessä hyväksyy sovintoehtot, sillä
huomittama että miehet yleisäestyk-
sellä ovat ne tyhjänneet.

KRASSIN TUHKOLMAMMA

Mielenkiintoisia lausuntoja Neuvosto-
Venäjän sisäisestä ja ulkoisesta
asemasta.

Rostan edustaja on haastatellut
Tukholmassa vierailutta Neuvosto-
Venäjän ulkomaankaupan kansan-
komissaaria L. B. Krasinia, joka lau-
si haastattelijalleen m. m. seuraavaa:

Viimeisimmät ryövärimerit.

Hyvin tunnetut helsinkiläiset uutis-
lähteet ovat jälleen tienneet kertoa
suurista talonpoikaissopimista Sipe-
riassa, levottomuuksista Pietarissa
jne. Kuten tavallista, ovat nämä ju-
tuut nykyin Suomessa vetelehtivän (ja
taantumuksellisten piirien suosimain)
valkokaartilaiskirjeenvaihtajain ja
-raporttien keksintöä. On muuten ot-
lut kauan tunnettua, että neuvosto-
hallitus on pikaisen romahduksensa
parillaan. Tavallisesti on sille an-
nettu vain parin viikon kukistumisaikaa,
ja näin tulee todennäköisesti to-
tettavaksi vastaisuudessaakin. Mutta
neuvostohallitus, joka on ollut pitmi-
ikäinen kuin monen monet kapitalis-
tilaisten valtioiden hallitukset, tulee
etenkinpäin, kuten tähän asti, pysy-
mään paikoillaan vahvimpina ja sit-
keimpinä hallituksina.

Neuvostovalian tosiasiallinen tilanne.

Palattansa viime huhtikuun lopus-
sa Moskovaan ja astuessaan Leninin
työhuoneeseen oli yhtenä päivän tar-
keimpänä kysymyksenä — sade: oliko
satanut matkustamissani maissa? Niin-
kuin tarkkaavaivan maanviljelijä
seurasi Leninin tuloaan merkkejä ja il-
moitti minulle toivottuja sadeuutisi-
eri seuduilta maata. Koko neuvosto-
koneisto työskentelee kumeenomai-
sella kireällä samalla sopeutuen uhi-
sien oisuuksien maaseutuun näiden
huomittama maan uupuneesta
tilasta ja suuresta hävityksestä var-
sinkin niissä piireissä, joissa on ollut
ulkomaisten agenttien nostattamia ta-
lonpoikailevottomuuksia, on kylvä-
mätön maa-alue jäävä todennäköises-
ti huomattavasti pienemmäksi kuin
viime vuonna, ja vaikka saatiin jäl-
keskintarpeiksi, tulee arvelmaan ja
kaupunkien tarve turvatuksi. Venä-
jän työläiset ja talonpojat käyvä-
sankarillista taistelua häätä ja hävi-
tyksen jälkeä vastaan sekä rakenta-
va ja täydentävät neuvostokoneis-
tin maaseudulla kuin keskuksissa, —
tätä koneistoa, joka luonnollisesti ei
vielä ole läheskään täydellinen mutta
joka kuitenkin jo on osoittautunut
riittävästi lujuksi, jotta sen ja punai-
sen armeijan avulla on voitu ajaa ra-
jojen taakse kaikki ne, jotka ovat
pyrkineet pystyttämään monarkiaa ja
asettamaan tilanherrat ja kapitalistit
entisille paikoilleen.

Mitä taas tuli ulkoiseen tilanteeseen, huomautti Krasin, että Englan-
nin kanssa tehty kauppasopimus mer-
kitti Neuvosto-Venäjän hallituksen
tunustamista — ensi kerran suurlat-
taiselta. Samoin on Saksan
kanssa tehty kauppasopimus omiaan
lujittamaan Neuvosto-Venäjän ase-
maa entisestäänkin.

NORJAN MINISTERISTÖ ON ERONNUT

LONTOO, kesäk. 20 p. — Kristi-
niana tänne tänään tulleet tiedot
kertovat, että Norjan ministeristö on
eronnut sen jälkeen kun suurkärjä-
jäiset kieltäytyneet antamasta sillo-
luottamuslausetta.

NEUVOSTO-VENÄJÄN JA UNKARIN VÄLINEN VANKIEN VAIHTO

VIENI, kesäk. — Neuvosto-Venäjän
ja Unkarin välisestä neuvotteleista,
unkarilaisten kansankomissaarien ja
neuvostovirkailijain vaihtamiseksi Venä-
jällä panttivankina pidettyihin un-
karilaisiin upseereihin, kirjoittaa Un-
karin kommunistisen puolueen lehti
"Proletar" seuraavaa: "Kronstadtin
tapahtumain vaikutuksesta keskeytyi-
vät vankien vaihtoa koskevat neuvot-
telut joksikin aikaa. Sittemmin pyysi
Litvinov neuvostohallitukselta val-
tuutta aloittaa neuvottelut ja neuvot-
tella Unkarin hallituksen kanssa vankien
vaihdon seuraavista ehdoista. Sopimuk-
sen mukaisesti tullaan kutsumaan
Neuvosto-Venäjällä pidettyä pant-
tivankia kohtaan vaihtamaan vähin-
vähin 1) Kansankomissaarit, 2) kaikki
kuolemantuomit, 3) elinikäisiä
vankeuteen tuomitut, 4) ne neuvosto-
virkailijat, joilla on kärsittävänsä
suurempi rangaistus, sekä näiden o-
maiset, joiden turvallisuutta uhataan.
Litvinov sai valtuuden samoin kuin
Unkarin ministerineuvosto valtuutti
Junyhertin päättämään sopimuksen
pöytäkirjaksi yksityiskohdista tällä pe-
rusteella."

Unkarin ja Venäjän hallitusten e-
dustajien kanssa Tallinnassa käyty-
in neuvottelujen tuloksista on So-
sialidemokratien mukaan päätetty sel-
laises sopimukseen, että Venäjä luov-
uttaa 4 tai 6 unkarilaista upseeria
jotka siellillä ovat sotavankina, yhteen
vartiollisista sivistä Unkarissa
tuomittuun vankiin. Tämä sopimus
koskee ainoastaan niitä henkilöitä,
joilla on kuolemantuomio taikka yli 10
vuoden vankeusrangaistus.

RANSKAN SIVISTYNEIS- TÖ ESPANJAN MURHA- JAPORVAR. VASTAAN

(Erikoisutinen Toverille)

Parilaisista loppuun: Ryhma
ranskalaisia yliopistomiehiä on kään-
tynyt julistukseksi espanjalaisen kir-
jailijan, tiedemiehen ja muiden si-
vistyneiden puoleen kehottamalla nä-
itä kohtamaan äänensä Espanjan
murhaajaporvariston toimeenpanevia
työläisväinoja vastaan. Sitten viime
vuoden joulukuun on Espanjassa sor-
nut 500 työläistä poliisierottorin ja
palkattujen porvariston joukkomur-
haajain urehina ilman että Espanjan
sivistyneistö on tämän johdosta san-
nut sanaakaan. Julistuksessa kää-
nnyään lisäksi Espanjan opiskelevan
nuorisoon puoleen ja kysytään, onko
Espanjassa häipynyt viimein keinin hä-
vyntunne ja ihmisuus jäljellä.

Parilais yliopistomiesten aloite, niin
luonnollinen kuin se onkin, on erit-
tään merkillinen. Se osoittaa,
että löytyi sentään vielä vähäinen
joukko kunniallisia, vallituneita sie-
lä jähkukankin keskuudessa, joita ei
ole voitu pestä rystöstekapitalis-
min sokeiksi palkkalaisiksi. Joskin
heidän vetoomuksensa naapurima-
ansa "sivistyneisin" lienee toivoton,
näihin on näet jo aikaisemmin vi-
dottu, mutta vastastat he, ettei Es-
panjassa ole mitään valkoista terro-
ria. Vastastat toisin sanoen kuin
Mannerheim kalkein sen jälkeen mit-
tä hänen käskyiläisensä olivat valkoises-
sa Suur-Suomessa suorittaneet. Ja
mitä varsinkin Espanjan opiskele-
van nuorisoon tulee, kaikku Rans-
kan sivistyneiden tuoto kuroille
korville, sillä kutka hartaammin kuin
he kannattavat maansa valkokaarti-
laisjärjestöjä, joiden työtä juuri päi-
asiassa on ollut Espanjan työläislu-
kan harventaminen. Samat ihanteet
ne tietenkin täyttävät Espanjan kuin
Suomenkin varakkaiden luokkien nuor-
is.

TYÖSIHTEERI SUUN- NITTELEE SUURIA

WASHINGTON, D. C., kesäk. 18 p.
— Työsihteeri Davis suunnittelee pa-
raikkaa järjestelmää, jonka hän sa-
noo tulevan maksamaan hallitukselle
vain 250,000 dollaria vuodessa, mutta
joka tulee työllistää ehkäisemään
ainakin yhdeksän kymmenettä osaa
niistä laikoista, jotka muuten maas-
samme syntyisivät.

Suunnitelmaansa on hän jaotellut
maamme teollisuudeksi 15 eri perusryh-
män joiissa jokaisessa on keskus-
eli n. k. "avain"-teollisuus, joka e-
nenemmän tai vähemmän täydellisesti
kontrolloi muut ryhmään kuuluvat
teollisuudet.

Jokaiseen "avain"-teollisuuteen a-
setettaisiin suunnitelman mukaan hal-
lituksen palkkaama mies, joka tekisi
perinpohjaisen tutkimuksen siitä teol-
lisuudesta sekä työntehtäjäin että
työläisten näkökannalta katsoen. Täi-
lä miehellä tulisi olemaan apulaisia.
"Nämä miehet", sanoo työsihteeri,
"tulisivat olemaan läheisessä koske-
tuksessa sekä teollisuuden johdon et-
tä työväenjärjestöjen toiminnan kans-
sa. He tulisivat aina yksityiskohtia
myöten tietämään, mitä tapahtuu tai
mitä on tekeillä. He tulisivat aina
tietämään, ovatko ulkoisten edustajien
toimenpiteet rehellisiä ja myöskin
sen, johdetaan työntehtäjien ur-
kijajärjestelmää oikealla tavalla."

Sis on tämä suunnitelma yksinker-
taisesti hallituksen urkijajärjestel-
mä. — Kenen hyväksi?
Kenen hyväksi työskentelee valtio
aina?

Eivät halua kuulla petturia

VANCOUVER, B. C., kesäk. 19 p.
— Canadian Trades ja Labor Con-
gressin presidentti Tom Moore on jäl-
leen saanut osakseen ansaitun vastaa-
taantoon, Vancouverin ja Victorian
työläisiltä. Moore yritti puhua Van-
couverissa n. s. Dominion hallilla,
mutta hänet petturina ja kapitalistien
luunnantina huudettiin puhujalvalta
alasa. Noin tunnin ajan Tomi yritti
saada rauhattoma kuulijakuntaa rau-
hoittamaan ja kuulemaan hänen pu-
hettuaan mutta turhaan. Hänelle hu-
dettiin kaikenlaisia pilkanimityksiä
ja kehoitettiin menemään puhumaan
herrain päivällisille, jossa hän viime-
ksi aikoina useimmin on esiintynyt ka-
pitalisteja opettamassa, niiden har-
taana kuunnellussa Tuoman sanoja.
Kun Moore näki, että häntä vastassa
ovat miltei kaikki Vancouverin työläi-
set täytyi hänen lopulta jättää paik-
kansa puhujalvalta ja polstua muu-
tamien kannattajaisa seuraamaan.

Samanlaisen vastaanoton kuin Van-
couverissa sai hän myöskin Victo-
riassa jossa hänelle ei sallittu puhe-
tilaisuutta. Hukkua näkyvät men-
vään kaikki Tomlin yritykset saada
länen välväntuut työväestä asetta
maan vanhojen ammattionistien
kelkkiaan, jota varten Tomi on mat-
kansa lähelle suunnannut.

130 HENKEÄ HUKKUNUT JAAPPANISSA

Tulva tuhonnut tuhansittain
talvoja eri seuduilla
maata

TOKIO, kesäk. 20 p. — Viime-
aikaiset sateet ovat aikaansaaneet tul-
via, joiden sanotaan olevan pahem-
pia kuin Japanissa on ollut viimeis-
ten kolmenkymmenen vuoden kulu-
essa. 130 henkeä tiedetään huk-
kuneen Kiushiuin saarella. Tulva-
vies on joko kokonaan tai osiksi
tuhonnut useita tuhansia taloja Fu-
kuokan, Sagan, Ooitin ja Nagasakin
piireissä.

RANSKAN SIVISTYNEIS- TÖ ESPANJAN MURHA- JAPORVAR. VASTAAN

(Erikoisutinen Toverille)

Parilaisista loppuun: Ryhma
ranskalaisia yliopistomiehiä on kään-
tynyt julistukseksi espanjalaisen kir-
jailijan, tiedemiehen ja muiden si-
vistyneiden puoleen kehottamalla nä-
itä kohtamaan äänensä Espanjan
murhaajaporvariston toimeenpanevia
työläisväinoja vastaan. Sitten viime
vuoden joulukuun on Espanjassa sor-
nut 500 työläistä poliisierottorin ja
palkattujen porvariston joukkomur-
haajain urehina ilman että Espanjan
sivistyneistö on tämän johdosta san-
nut sanaakaan. Julistuksessa kää-
nnyään lisäksi Espanjan opiskelevan
nuorisoon puoleen ja kysytään, onko
Espanjassa häipynyt viimein keinin hä-
vyntunne ja ihmisuus jäljellä.

Parilais yliopistomiesten aloite, niin
luonnollinen kuin se onkin, on erit-
tään merkillinen. Se osoittaa,
että löytyi sentään vielä vähäinen
joukko kunniallisia, vallituneita sie-
lä jähkukankin keskuudessa, joita ei
ole voitu pestä rystöstekapitalis-
min sokeiksi palkkalaisiksi. Joskin
heidän vetoomuksensa naapurima-
ansa "sivistyneisin" lienee toivoton,
näihin on näet jo aikaisemmin vi-
dottu, mutta vastastat he, ettei Es-
panjassa ole mitään valkoista terro-
ria. Vastastat toisin sanoen kuin
Mannerheim kalkein sen jälkeen mit-
tä hänen käskyiläisensä olivat valkoises-
sa Suur-Suomessa suorittaneet. Ja
mitä varsinkin Espanjan opiskele-
van nuorisoon tulee, kaikku Rans-
kan sivistyneiden tuoto kuroille
korville, sillä kutka hartaammin kuin
he kannattavat maansa valkokaarti-
laisjärjestöjä, joiden työtä juuri päi-
asiassa on ollut Espanjan työläislu-
kan harventaminen. Samat ihanteet
ne tietenkin täyttävät Espanjan kuin
Suomenkin varakkaiden luokkien nuor-
is.

Mutta eihän Parilais yliopistomies-
ten kunnias teko silti jää tekemättä-
mäksi.

KÖYHYYS PAKOTTI PERHEENISÄN TEKE- MÄÄN KAMALAN TYÖN

INNISFAIL, Alberta, Can., kesäk.
19 p. — Poliisit ovat vanginneet
maanviljelijän J. J. Rutledgen, syyt-
tään hänen murhammeen vaimonsa ja
neljä lastaan. Hänen sanotaan antane-
en poliisille allekirjoittamansa laus-
sunnon, jossa sanoo yhdessä vaimon-
sa kanssa päättäneensä surmata
kaikki lapsensa ja myöskin itsensä,
koska avustushädissä oli päättänyt
ottaa heidän lapsensa pois heidän
huostastaan ja sanoa myöskin sopi-
neensa vaimonsa kanssa siitä, että
tuo kaamea teko pannaan toimeen
tulen avulla. Sitten hän sanoo pala-
ojtyllä kasteleensa vuoteet ja muta-
kin palkoja heidän asunnossaan ja
syyttäneensä sen palamaan. Yhden
lapsistaan sanoo lyöneensä tainno-
siin, jottei tämä kärsinyt tuskia liek-
kien alkaessa nuoleskella häntä.

Liekkien roihutessa jo miltei kau-
ta huoneen hän kuitenkin menetti
päättäväisyytensä ja juoksi ulos, ot-
taen yhden lapsistaan mukaansa. Hän
sai kuitenkin joltakin paloharjoja ja
niitä on hän nyt parantamassa tük-
läisessä sairaalassa.

KUOHUNTA EGYPTISSÄ

Kairosta ilmoitetaan, että Tantor-
sa, Ala-Egyptissä, on ollut vakavia
levottomuuksia. Alkuauskaat ovat
hyökänneet poliisikunnin kimppuun.
Kuvernööriltä, joka riensi taistelupa-
kalle, potettiin auto, ja on hän ollut
piiritettyä palatsissaan. Kaupun-
kiaan on lähetetty sotaväkeä entisten
lisäksi.

Kairon oopperassa oleen ylioppi-
laiden mielenosoituskokouksen ovat
poliisit väkivaltaisesti hajottaneet.

TURKIN NATSIONALIS- TIEN JA VEN. SUHTEET

PARISI, kesäk. 20 p. — Läheisen
län kysymykset voidaan ratkaista
vain sen kautta, että entente tun-
nustaa Venäjän. Tällaisen tiedon lä-
hettä liittolaisille tänään Turkin na-
sionalistien johtaja Mustafa Kemal-
pasha, joka viime viikolla solmi
Bakussa Liiton Neuvosto-Venäjän
kanssa. Liittosopimukseen on m. m.
sisällytetty seuraavanlaiset kohdat:

Venäjä suostuu antamaan avustus-
ta turkkilaisille, jos Englanti luopu-
u puolueettomuudestaan ja ryhtyy
antamaan aktiivista avustusta Krei-
kalle. Venäjä antaisi turkkilaisen
avuksi viisi divisioonaa sotaväkeä,
joka on nykyään keskitettyä turkki-
laiseen Kublin kaupunkiin ja jota
johtaa kenraali Brussloff.

Turkki lupaa olla neuvottelematta
ainoakaan liittolaistaan kanssa il-
man Venäjän neuvostohallituksen
suostumusta. (Tämän kohdan kat-
sotaan merkitsevän sitä, että rau-
han hintana läheisessä idässä on
tunnuksena antaminen neuvostohal-
litukselle liittolaisten taholta.)

Pyöveliäpiulun iskut Saksassa Sivutettu jo 1,800 vuotta.

Saksan porvarien luokakoikeudet o-
vat toukok. 30 päivään mennessä tuo-
minnet 320 työlläistä 1214 vuodeksi
9 kuukaudeksi kuritushuoneeseen, 437
595 vuodeksi 5 kuukaudeksi vankeu-
teen, 8 elinäkseen kuritushuoneeseen
ja 4 tapettavaksi.

HALLITUKSEN ASEMA HUONO FILIPPIINEILLÄ

WASHINGTON, D. C., kesäk. 18 p.
— Kenraali Wood ja Filippiinien en-
tinen kenraalivertööri Forbes, jota
ovat presidentti Hardingin puole-
sta toimittaneet tutkimukset Filippi-
inien hallituksen tilasta, ovat sähkö-
teitse antaneet raporttinsa, jonka mu-
kaan Filippiinien hallitus kohtaa va-
rarkko, jolle sen ylityä velkarajaa
kohteta nykyisestä 15,000,000 dolla-
rista 30,000,000 dollariin. Vararikon
sanotaan raportissa johtuvan siitä, et-
tä Filippiinien kansallispankki, jossa
lakien mukaan kaikki valtion, kuu-
ntien ja kaupunkien varat ovat säily-
tettävät, on joutunut kerrassaan kur-
jaan kuntoon suoranaisena seurauk-
sena teollisuuden ja kaupankäynnin
tavattomasta lamaantumisesta. Pan-
killa ei ole käteistä enempää kuin
kymmenen prosenttia talletuksista,
joten, jos sen on pakko aika mak-
saa siihen tehtyjä talletuksia, syntyy
rysiys, joka syksyee koko Filippiin
hallituksineen päivineen auttamatto-
maan kaokseen.

Tämä raportti voi olla läheisessä
yhteydessä sen seikan kanssa, että
on jonkun aikaa käyty agitatio-
nia tämän velkarajoituksen kohotta-
misesta. Kongressin alahuoneen sa-
ristojen asioiden komitea on jo an-
tanut alahuoneelle puoltavan lausun-
non tätä asiaa koskevasta lakiehdot-
uksesta.

Jos tämä raportti on agiteerausväli-
ne, niin on se kylläkin voimakas.

Filippiinit tärkeä tekijä Yhdysvaltain historiassa.

Filippiinien saaret merkitsevät tärkeä
käännekohta Yhdysvaltain histo-
riassa. Filippiinien Yhdysvaltoihin
liittämisen oli ensimmäinen puhtaasti